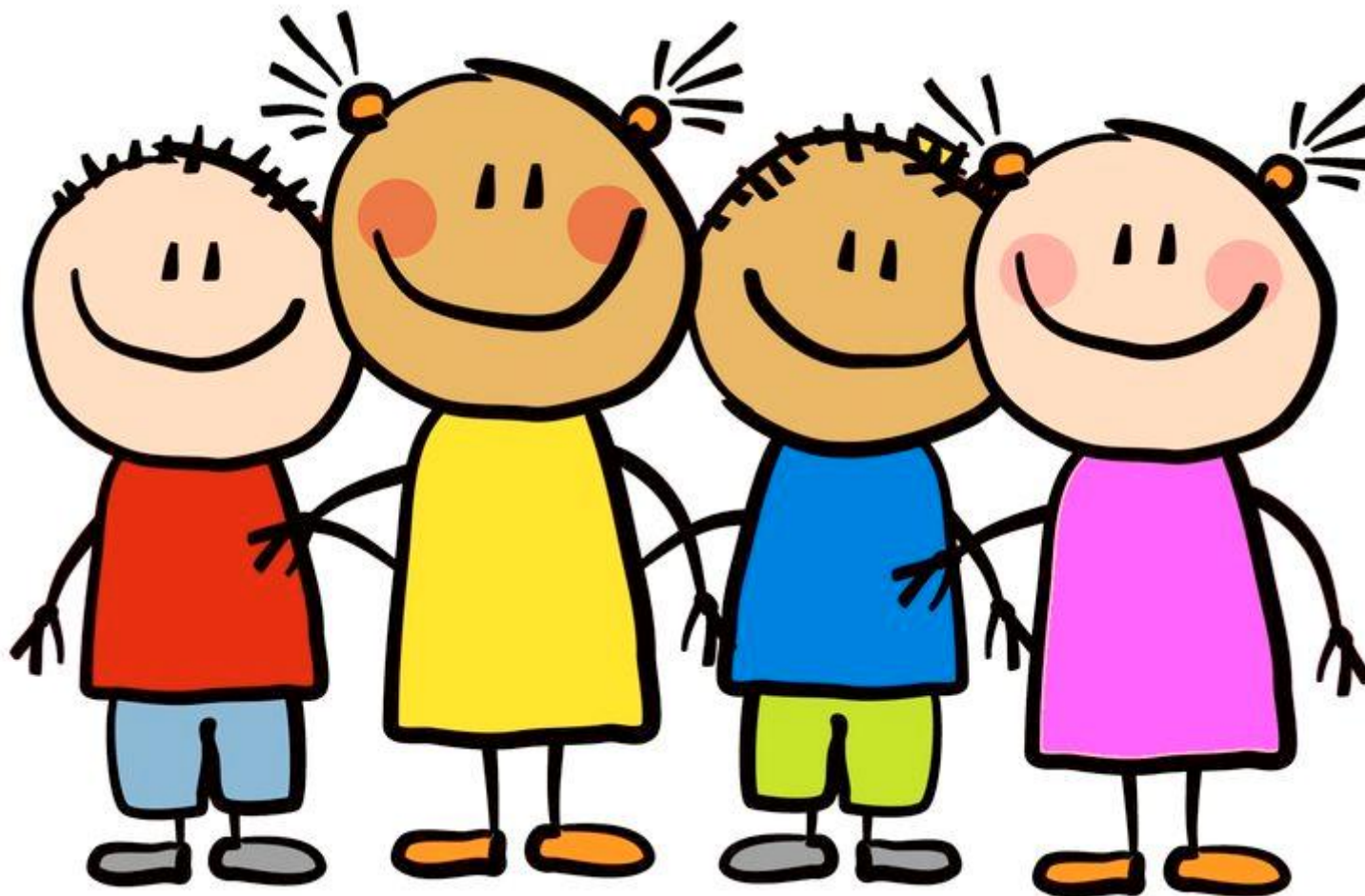

Den Styrkede Pædagogiske Læreplan 2022 og 2023 for dagtilbuddet Stjernen i Hillerød Kommune

HILLERØD
KOMMUNE

Vores arbejde med læreplanen i Stjernen

Stjernen er et forholdsvis nyt børnehus med børn fra 0-6 år. Vi er normeret til 32 børn fordelt på to stuer Merkur der er vores vuggestuegruppe og Jupiter der er vores børnehavegruppe. Indenfor har vi forskellige læringsmiljøer og en skøn grøn og nyrenoveret legeplads udenfor.

Vi har til huse i bygning K på Kornmarksskolen i Skævinge. Vi deler hus med Klub Maxi og ungdomsklubben i en L-formet bygning. Og vi nyder godt af et berigende samarbejde med HFO og skole.

Vi åbnede 1 marts 2022. Vores læreplan vil bære præg af forandring og ændringer i takt med at vi bliver nysgerrige på emner, aktiviteter og bliver klogere på hinanden. Vi har i 2022 vægtet højt at få en fælles pædagogisk retning og en fælles forståelse for de værdier vi lægger vægt på når vi møder børn, forældre og samarbejdspartner. Derfor er de blå blade i blomsten beskrevet fyldestgørende. Så hvis du har lyst til at læse mere om vores pædagogiske grundlag og vores værdier i Stjernen anbefales du at læse vores styrkede læreplan for 2022 og 2023. I Stjernen tænker vi vores læreplan som et arbejdsredskab, der skal være med til at afspejle vores praksis. Vi vil derfor løbende arbejde med at fylde den ud og i 2023 vil vi have fokus på de røde blade.

Vi samarbejder med sundhedsplejerske, psykolog, logopæd og ergoterapeut, som alle har deres gang i Stjernen. Vores samarbejde ligger både i møder omkring individuelle børn samt i Fremskudt rådgivning og Ledelsesstyret supervision. Ved Fremskudt rådgivning deltager daglig leder, sundhedsplejerske, psykolog, logopæd og familierådgiver. Her har medarbejderne mulighed for at bringe relevante emner eller bekymringer op, for herved at få forskellige faglige perspektiver inddraget og eventuelt og i fællesskab lægge en handleplan. Ved den Ledelsestyret supervision kan stuens personale søge anonymsparring hos psykologen om problematikker, der fylder på stuen.

Hvordan vi vil arbejde

I Stjernen arbejder vi ud fra en anerkendende og narrativ pædagogisk tankegang. Vi møder det enkelte barn og den enkelte familie åben og nysgerrig. Vi tænker at alle er ligeværdige og har ret til at blive mødt med respekt. Vi skaber plads og rum til at det enkelte barn kan udvikle sig selv og sine kompetencer i samspil med andre.

Vi ser det enkelte barn og familie ud fra et ressourceperspektiv, med en tanke om at alle har ressourcer og med fokus på, hvordan vi får udviklet barnets ressourcer bedst muligt.

De temaer og elementer vi har udvalgt

Da Stjernen er et forholdsvis nyt dagtilbud vil arbejdet med at få implementeret de blå blade af det pædagogiske grundlag fortsat være i fokus, så hele personalegruppen vil opleve ejerskab for Stjernens styrkede læreplan. Vi vil i det pædagogiske arbejde have fokus på at inddrage temaerne fra de røde blade i læringsblomsten. På personalemøder vil der være tid til at arbejde både med de røde og de blå blade.

Derudover vil vi sideløbende arbejde på, at få skabt en udbytterig evalueringskultur, hvor vi får mulighed for at vurdere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Vores første skridt i arbejdet med evalueringskultur

Vi vil arbejde med evaluering i to spor. Vi tænker evaluering ind i vores daglige praksis samt en mere undersøgende og systematisk tilgang.

Den løbende evaluering gør vi ved at arbejde med:

”Den stående evaluering” Hvor personalet i løbet af dagligdagen søger sparring hos hinanden og afstemmer om der skal ændres på praksis. Her er mulighed for at kunne være nysgerrig på hinandens praksis og hurtigt kunne justeres eller blive bekræftet i at man er på rette vej.

Den planlagte og strukturerede evaluering gør vi ved:

I 2023 har vi valgt at have et øget fokus på børneperspektivet samt børnefællesskaber. Vi vil arbejde med børneinterview, observationer af vuggestuebørn og praksisfortællinger med udgangspunkt i læreplanstemaer som vores primære evalueringsform. Vi vil inddrage forældre og dagtilbudsrådet i vores evalueringsproces.

Vi vil arbejde ud fra følgende evalueringsspørgsmål:

Vores evalueringsspørgsmål

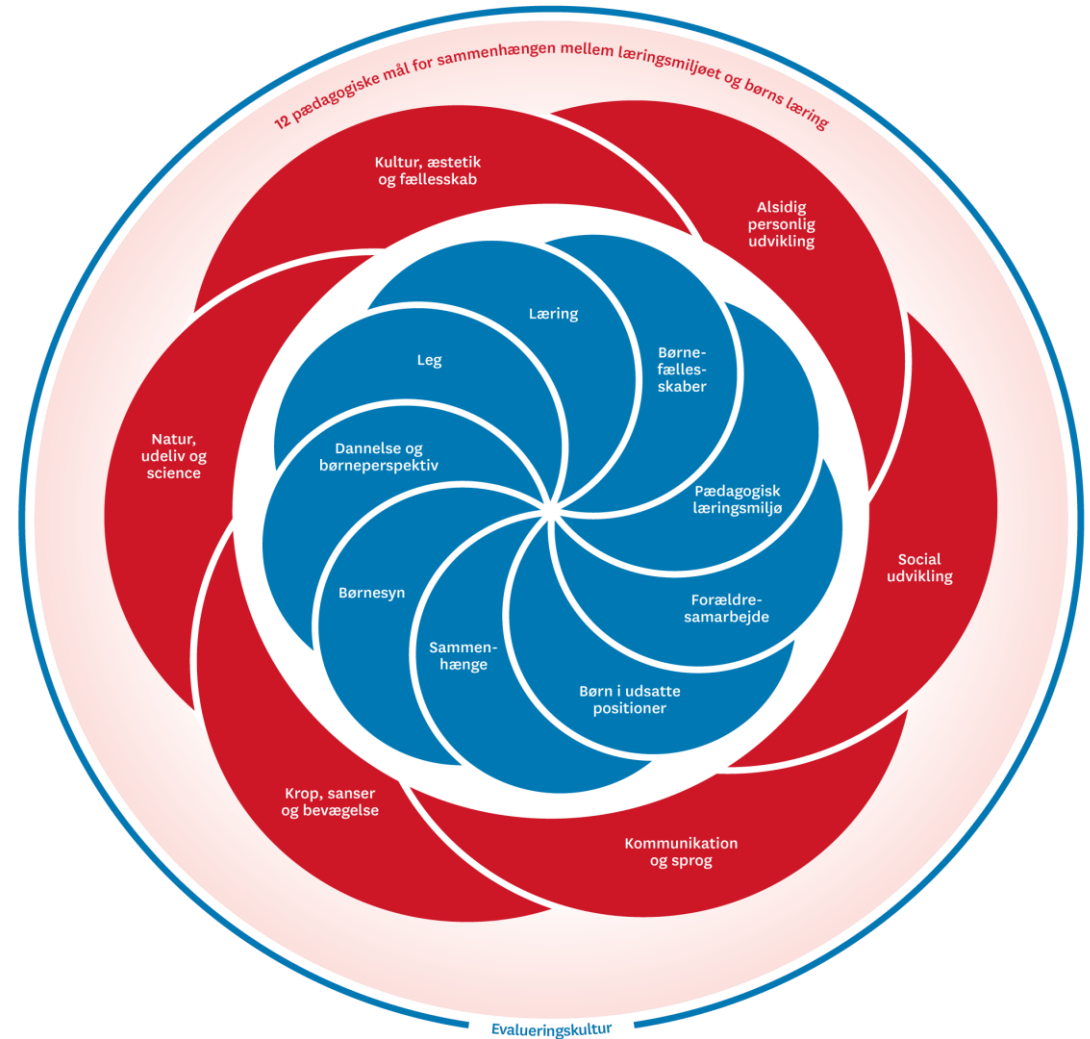
Nedenstående er evalueringsspørgsmål som danner grundlaget for vores arbejde med evalueringskultur i 2022 og 2023

1. Spørgsmål relateret til børneperspektiv-Hvordan ser vi barnet få noget ud af vores læringsmiljø? Hvad viser barnet?
2. Spørgsmål relateret til børnefællesskaber- Hvordan sikre vi at det enkelte barn er forankret i et fællesskab?
3. Spørgsmål til vores praksis- Hvad kan vi se virker og hvordan justere vi vores praksis hvis den ikke virker?
4. Hvordan fastholder og udvikler vi kvaliteten i vores læringsmiljøer?

Det pædagogiske grundlag

I Stjernen arbejder vi science didaktiks i vores faglige arbejde med Den ny styrkede læreplan. Børn er af natur nysgerrige, de undrer sig og stiller en masse spørgsmål. Det er netop det, der er i spil, når vi arbejder med en science-tilgang. Børn møder løbende ting, som de undres over. Noget af dette er indlejret i hverdagslivet, men andre gange er det de voksne, der i deres pædagogiske planlægning har sørget for, at børnene møder ting, de kan være nysgerrige omkring og undres over i fællesskab. Vi arbejder ud fra denne nedenstående didaktiske ramme, når vi planlægger vores pædagogiske arbejde.

DEN DIDAKTISKE RAMME FOR DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE

Læreplanstemaerne

Den styrkede pædagogiske læreplan indeholder seks læreplanstemaer. Disse temaer vil vi i Stjernen arbejde med i løbet af 2022. De aktiviteter og pædagogiske overvejelser vi har, vil på forskellig vis inddrage temaerne fra læreplanen.

- a) Alsidig personlig udvikling,
- b) Social udvikling,
- c) Kommunikation og sprog,
- d) Krop, sanser og bevægelse,
- e) Natur, udeliv og science,
- f) Kultur, æstetik og fællesskab.

I Hillerød kommune arbejder vi med tre netværk hvor pædagogerne deltager og bliver inspireret og får mulighed for vidensdeling. Netværkerne er inddelt som følgende:

Science og medier: Her er der fokus på naturen og IT

Kultur og inkluderende fællesskaber: Her er der fokus på inklusion og kulturelle udtryksformer.

Krop og kommunikation: Her er der fokus på kroppen og sprog

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social- og kulturelbaggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.¹

I Stjernen har vi gjort følgende overvejelser og tanker om arbejdet med børns alsidige personlige udvikling. Vi voksne er ansvarlige og sætter rammerne for dagen, men kigger på det enkelte barns behov både på dagen/ perioden og hjælper dem ind i fællesskabet.

Vi forsøger at hjælpe børnene til at mærke sig selv, ved at sætte ord på de følelser de måtte have. Det er okay både at være sur, vred, ked af det eller glad. Vi forsøger at rumme det hele og møde det enkelte barn, der hvor de har brug for det.

¹ *“Den styrkede pædagogiske læreplan – rammer og indhold”, Børne- og Socialministeriet, 2018 s 37*

Vi er synlige voksne, der gerne deltager i børnenes lege, når der er behov for det. F.eks. i vuggestuen sidder vi med på gulvet, hvor vi støtter, guider og sætter ord på børnenes intentioner så børnene kan føle sig set og hørt. Vi ser os selv som en sproglig forlænget arm i dialoger, der opstår i fællesskabet. Vi forsøger at sætte ord på de signaler børnene viser os. Vi går gerne på opdagelse i, hvad der er, børnenes interesse og opmuntre til at blive i legen. I børnehaven støtter vi f.eks. i en rolleleg, så legen kan fortsætte eller udvides, hvis den er ved at gå i stå. Vi gør os overvejelser om hvordan vi som voksen skal positionere sig i forhold til børnene. Som beskrevet kan vi være deltagende både ved at gå foran eller ved at være ved siden af i legen.

Ved vores morgensamling gør vi meget ud af at alle børn skal føle sig som en del af fællesskabet. Vi synger og børnene vælger på skift en sang. Vi laver fagter og leger sangene. Her melder børnene sig på, når de er klar. Vi voksne er bevidste om, at det enkelte barn skal hjælpes, når det er parat til at indgå i det eller få en rolle.

Vi vil gerne prøve at inddrage børnene mere i ”evalueringskulturen” og være nysgerrige på, hvad børnene tænker har været godt eller ikke godt.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource og som bidrager til demokratisk dannelse.²

I Stjernen reflekterer vi voksne alene og i dialog med hinanden om vores egen rolle og ageren i samspillet med barnet. Nogle gange ved at "skrue ned" for en selv, for at give plads til barnet. Vi møder barnet positivt og med troen på at barnet kan. Vi har fokus på at oversætte barnets intentioner og følge barnets spor. Vi er bevidste om at barnet ikke rummer onde hensigter, men viser os noget, som vi voksne må reagere på. Her kalder det på vores faglighed at tage en vurdering af situationen og justere vores rammer og læringsmiljø, hvis der erfarer at noget ikke fungerer.

Vi oplever at vi lykkes med at støtte børnene, når vi er nærværende voksne og bliver længere tid i legen. Her kan vi understøtte og sætte ord på og eks. hjælpe dem ind i en leg.

Vi forsøger at dele børnene op i mindre grupper og være forberedte med læringsmiljøer, der var tiltænkt dagen, inden en aktivitet skal i gang. Når vi har sat en ramme for dagen, har vi mulighed for at forberede børnene på hvad der skal ske.

Vi voksne er bevidste om at se med børnenes briller ind i legen. Eks. hvis der konstrueres veje, til bilerne, så kan både plus plus'er, togskiner og magneter blive brugt som materiale. For ofte har børnene en mening med at de inddrager flere materialer. Det er i de voksnes hoveder, at det er rod.

² *"Den styrkede pædagogiske læreplan – rammer og indhold", Børne- og Socialministeriet, 2018 s 39*

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.³

I dagligdagen i Stjernen er de voksne sproglige rollemodeller, der forsøger at styrke barnets sproglige udvikling. Vi har fokus på at bruge lidt babytegn i vuggestuen, for at give sproglig støtte til hvad vi mener og ved at hjælpe barnet med få ord, at kunne vise hvad de vil med et tegn.

Når vi synger gør vi brug af konkrete eller billeder for at visualisere hvad vi synger om. Vi kan også finde på at lege når vi synger og få ordene ind ved bevægelse. Vi læser bøger og kigger billeder. I samspillet med børnene sætter vi ord på vores handlinger både ved at pege og synliggøre hvad vi mener. Vi forsøger at sætte ord på hvad barnet ville sige, hvis det kunne. Dette gælder ofte i vuggestuen.

³ *“Den styrkede pædagogiske læreplan – rammer og indhold”, Børne- og Socialministeriet, 2018 s 41*

I vores arbejde med kommunikation og sprog vil vi i børnehaven forsøge at have mere fokus på rim og remser, sammensatte ord, sangbog, Kims leg og spil der styrker sprogets udvikling.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.⁴

I Stjernen har vi fokus på at være rollemodeller for børnene og er med i de aktiviteter vi sætter i gang. Vi kan blandt andet lave motorikbane både på stuen eller legepladen hvor vi har fokus på balancen, suset i maven og samtidig

⁴ *“Den styrkede pædagogiske læreplan – rammer og indhold”, Børne- og Socialministeriet, 2018 s 43*

knytte et par begreber på det vi laver f.eks. om vi kravler over, under eller i gennem. Om vi må træde på de røde, grønne eller blå pletter. Vi skaber gerne mulighed for at knytte sprog og bevægelse i legen.

I Stjernen tænker vi ofte i hvor zonen for nærmeste udvikling for det enkelte barn er og er opmærksom på hvordan vi bedst kan udfordre det enkelte barn. Vi holder os for øje at det skal være sjovt og samtidig må det godt være lidt svært til en start. Det er en fryd for øjet at se når et barn lykkes med en motorisk udfordring. Om det er at få knækket koden til at gynge selv eller kunne køre på løbecykel ned ad bakkerne på legepladsen eller endelig at kunne få saksen til at klippe.

Vi forsøger at indrette vores læringsmiljøer så der er plads til bevægelse, især kan vores motorikrum skabe mulighed for motorisk udfoldelse samt legepladsen. Men vi tænker gerne bevægelse ind i de kreative aktiviteter også f. eks at ligge ned eller stå op når der tegnes.

Vi er opmærksom på at skabe rammer for børnene, så de får mulighed for at udvikle sig og vi støtter op om den udvikling de er i gang med.

Følgende aktiviteter ser vi som styrkende når vi tænker krop, sanser og bevægelse:

- Stå på stolen når vi synger
- Gynge højt
- Gå på line
- Tegne, klippe, lave noget med perler og male (de udfordres finmotorisk)
- Børnene er med til at smører mad og tage tøj af/på
- Gå på toilettet
- Gå i udfordrende terræn
- Udfordres på sin udholdenhed ved løb og gåture
- Øve at sjippe
- Stable klodser
- Motorikbane

- Dans på stuen
- Snurreture i en snurretop eller faldskærm
- Sanser forskellige materialer både med hænder og næse.

Alt sammen noget vi vurderer vil styrke børnenes motoriske udvikling.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får erfaring med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.⁵

⁵ “Den styrkede pædagogiske læreplan – rammer og indhold”, Børne- og Socialministeriet, 2018 s 45

I Stjernen er vi beriget med et skønt nærmiljø. Vi går ofte på ture hvor vi oplever skov, marker og forskellige dyr. På disse ture understøtter vi børnenes nysgerrighed og følger deres spor. Vi kan sammen med børnene blive optaget af de dyr vi ser og i fællesskab undersøge mere om dem. Måske er det en fugl eller et insekt. Kan det dyr vi ser sige en lyd og hvad spiser det?

Når vi er ude i naturen er vi opmærksom på bæredygtighed og samler gerne skrald, når vi alligevel går tur.

De yngste vuggestuebørn sidder som oftest i klapvogn/barnevogn eller i vores store gåvogn. De ældre vuggestuebørn øver at gå på tur og være opmærksom i trafikken og på hinanden. Men det kommer selvfølgelig an på hvad tures formål er. For skal vi f.eks. på biblioteket kan de store vuggestuebørn godt blive tilbudt en tur i klapvogn, da det for os er vigtigere at have god tid på biblioteket end at have gået der hen. Børnehavebørnene øver at gå tur, holde hinanden i hånden og være opmærksom på trafikken. Vi bruger tid på at tale med børnene om hvordan vi skal gå når vi er uden for vores låge.

Ved at gå på ture stimulerer vi barnets muskler og styrker deres vedholdenhed.

Vi går på legepladsen i alt slags vejr, her giver vi børnene mulighed for at sanse de forskellige vejrtyper. Vi snakker om hvad for tøj der er godt at have på når det regner og når det sner. Sammen med børnene finder vi i fællesskab ud af hvilket tøj, der er bedst at have på.

Ude på legepladsen er der mulighed for at opleve forskellige underlag og forskellig vegetation, da vores legeplads byder på både træer og busker.

Sammen med børnene er vi nysgerrige og undersøgende når vi leger med sæbebobler, vand og nedfrosset vand.

Hvordan får vi mon lavet sæbebobler når vi har sæbevand og piberenser? Hvad kan man ellers bruge til at lave sæbebobler? Hvordan befrier vi mon dyrene, der er indkapslet i isbjerget? Kan man fryse vandballoner, når det er vinter?

Den slags science er vi fordybet med sammen med børnene.

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet. Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.⁶

Begrebet ‘Kultur’ kan have dobbelt betydning. Det kan både hentyde til det kunstneriske og skabende, der sætter børns sanser og følelser i gang, men det kan også hentyde til de (kulturelle) værdier, børn tilegner sig i hverdagen eller har fra deres hjem.

I Stjernen værner vi om den gode tone og at der skal være rart for alle at være. Vi har en indretning der tydeligt invitere til leg i de forskellige læringsmiljøer. Og når vi i fællesskab rydder op bag efter vi har leget, står alt indbydende og klar til næste leg. Vi øver med børnehavebørnene at de fortæller hvor de gerne vil lege. På den måde ved de

⁶ *“Den styrkede pædagogiske læreplan – rammer og indhold”, Børne- og Socialministeriet, 2018 s 47*

voksne, hvor børnene leger henne og om der er flere, der kan være med i f.eks. puderummet eller bliver der for mange.

Vi følger de danske traditioner og fordyber os i temaer omkring fastelavn, påske, Sankt Hans og jul.

Når vi spiser med børnene taler vi om hvad mad vi spiser. Vi får forskellige sanseindtryk alt afhængig af hvilken type mad det er. Ved bordet kan vi også finde på at tale om vores forskelligheder som individer og hvilken kultur vi hver især kommer fra.

Vi drager fordel af at ligge i et skønt område med flere forskellige samarbejdspartner. Vi bliver inviteret inden for hos Maxi og oplever hvordan det er at gå i klub. Vi samarbejder med de omkring liggende daginstitutioner og skole.

Vi tager ture på biblioteket og til slagteren for her både at opleve dyr og bøger.

Vi forsøger at skabe demokratiske processer med børnene. Det kan f.eks. være at børnene bestemmer hvilke snage, der skal synges, hvor de vil lege og med hvem. Vi følger barnets interesse og forsøger at få passet det ind i vores hverdag. Lige som vi så vidt muligt efter lever barnets ønske hvis det ikke vil deltage i en aktivitet.

Grundlaget for den styrkede pædagogiske læreplan i Stjernen.

“Den styrkede pædagogiske læreplan – rammer og indhold”, Børne- og Socialministeriet, 2018

“Den overordnede pædagogiske handleplan i Hillerød Kommune”, Hillerød Kommune, 2019 og 2020” (herunder det politiske udvalgs målsætninger)

“Fælles Børn - Fælles ansvar”, Hillerød Kommune, 2019

Dagtilbuddets praksis - og begrundelser